

AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ

Program de supraveghere specifică pentru
Anoplophora chinensis și *Anoplophora*
glabripennis

Versiunea 4

**PROGRAM DE SUPRAVEGHERE SPECIFICĂ PENTRU
DĂUNĂTORII
ANOPLOPHORA CHINENSIS (Thomson)
ȘI *ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS* (Motschulsky)**

A. chinensis (Thomson)

A. glabripennis (foto: OEPP) (Motschulsky)

SEPTEMBRIE 2021

**Program de supraveghere specifică pentru
Anoplophora chinensis și *Anoplophora
glabripennis***

Versiunea 4

DIFUZARE:

Pentru implementare:

- Laboratorul Național Fitosanitar
- Oficiile fitosanitare județene
- Punctele de control la frontieră

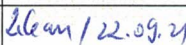
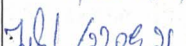
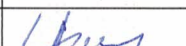
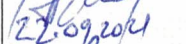
INFORMARE

- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură "Marin Drăcea (ICAS)
- Direcții și ocoale silvice

EVOLUȚIE

VERSIUNEA	NR/DATA	Conținutul modificării
1.0	126417/3.03.2008	elaborare inițială
2.0	mai 2012	Decizia Comisiei 138/2012
3.0	septembrie 2018	Actualizare organizare generală
4.0	septembrie 2021	Actualizare informații tehnice și legislative

**LISTA RESPONSABILILOR CU ELABORAREA, VERIFICAREA, AVIZAREA ȘI
APROBAREA EDIȚIEI**

Detalii	Nume și prenume	Funcția	Semnătura/ Data	Versiunea
Elaborat	Mirela Cean	Șef serviciu Entomologie	 22.09.21	4
	Iulia Rădulescu	Raportor <i>Anoplophora</i> spp.	 22.09.21	
	Adina Oprea	Consilier superior BPPCF	 22.09.21	
Avizat	Elena Izadi	Șef birou BPPCF	 22.09.2021	
	Filofteia Manole	Director LNF		
	Paulina Gabor	Director DF		
	Maria Monica Porca	Director general adjunct	 22.09.21	
Aprobat	Florentin Gheorghe Milea	Director general ANF		

CUPRINS:

1. INTRODUCERE
2. SCOP
3. BAZA LEGALĂ
4. DEFINIȚII
5. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI ATRIBUȚII
6. INFORMAȚII DESPRE ORGANISMUL DĂUNĂTOR
 - 6.1. Încadrare taxonomică
 - 6.2. Distribuție geografică
 - 6.3. Simptome
 - 6.4. Plante gazdă
 - 6.5. Căi de pătrundere
7. METODE DE EXAMINARE
 - 7.1. Examinare vizuală
 - 7.1.1 Inspecția producției interne de plante gazdă
 - 7.1.2 Inspecția în cazul circulației intracomunitare
 - 7.1.3 Inspecția în cazul importului plantelor gazda din țări terțe
 - 7.2. Eșantionare distructivă
8. PRELEVAREA, AMBALAREA ȘI EXPEDIEREA PROBELOR
 - 8.1. Perioada de prelevare
 - 8.2. Prelevarea probelor
 - 8.3. Ambalarea și expedierea probelor
9. ANALIZA PROBELOR
 - 9.1. Metode de analiză utilizate
 - 9.2. Tratarea probelor în laborator
10. STRATEGIA DE COMUNICARE A INFORMAȚIILOR
 - 10.1. Transmiterea informațiilor din teritoriu
 - 10.2. Transmiterea informațiilor către operatorii profesioniști/persoane fizice
11. REVIZUIREA PROGRAMULUI DE MONITORIZARE
12. CAMPANII DE INFORMARE
13. ANEXE

1. INTRODUCERE

Anoplophora chinensis (Thomson) și *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) sunt organisme de carantină pentru Uniune, listate în Anexa II, partea A, lit. C, respectiv Anexa II, partea B, lit. C din Regulamentul nr. 2072/2019 și, listate de asemenea, ca organisme prioritare conform prevederilor Regulamentului UE nr. 1702/2019.

Cele două specii din genul *Anoplophora* pot cauza daune serioase culturilor ornamentale, forestiere și pomicole, atacând atât pomii debilitați cât și pe cei sănătoși. Slăbirea structurii arborilor de către larve și adulți reprezintă un risc în zonele urbane pentru pietoni și vehicule, prin căderea ramurilor. De asemenea, daunele produse mugurilor fructiferi pot produce pierderi economice la pomii fructiferi.

2. SCOP

Programul de supraveghere urmărește stabilirea statutului organismelor dăunătoare vizate, prin confirmarea absenței/prezenței acestora, în urma efectuării unei supravegheri de detecție.

Supravegherea de detecție se va desfășura cu prioritate în locațiile cu risc și la plantele gazdă considerate cu risc, pe tot parcursul anului.

Depistarea timpurie a dăunătorilor vizati este elementul cheie pentru aplicarea măsurilor oficiale care au ca scop eradicarea dăunătorului.

3. BAZA LEGALĂ

- **Regulamentul (UE) nr. 2031/2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor**, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului;
- **Regulamentul (UE) nr. 625/2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor**, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale);
- **Regulamentul (UE) nr. 2072/2019 de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031** al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 690/2008 al Comisiei și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2019 al Comisiei;
- **Regulamentul delegat (UE) nr. 1702/2019** de completare a Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea listei organismelor dăunătoare prioritare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1715/2019** de stabilire a normelor privind funcționarea sistemului de gestionare a informațiilor pentru controalele oficiale și a componentelor sistemice ale acestuia;

- **Regulamentul (UE) nr. 1231/2020** privind formatul și instrucțiunile pentru rapoartele anuale privind rezultatele anchetelor și formatul programelor multianuale de anchetă;
- **Decizia Comisiei nr. 138/2012** privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii și răspândirii în Uniunea Europeană a organismului dăunător *Anoplophora chinensis* (Foster), modificată prin **Decizia Comisiei nr. 356/2014**, privind condițiile de introducere și de circulație în interiorul Uniunii a anumitor plante pentru prevenirea introducerii și răspândirii organismului dăunător *Anoplophora chinensis* (Foster).
- **Decizia Comisiei nr. 893/2015** privind măsurile pentru prevenirea introducerii și răspândirii în Uniune a organismului dăunător *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky).

Alte documente suport:

- OEPP PM 9/16 *Anoplophora chinensis*: proceduri pentru control oficial;
- OEPP PM 9/15 *Anoplophora glabripennis*: proceduri pentru control oficial;
- OEPP Fișe informative - *Anoplophora chinensis*, *Anoplophora glabripennis*;
- OEPP PM 3/79 (1)- Inspekția transporturilor pentru *Anoplophora chinensis* și *A. glabripennis*;
- ISPM 6- Linii directe pentru supraveghere;
- <https://www.cabi.org/isc/datasheet>
- EFSA pest survey card on *Anoplophora glabripennis*
(<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1750>)
- EFSA pest survey card on *Anoplophora chinensis*
(<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1749>)
- https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_databases/global_database.

4. DEFINIȚII

- a) **“supraveghere de detecție”** înseamnă o supraveghere specifică în scopul depistării și confirmării prezenței sau absenței unui organism dăunător (ISPM 6-Linii directe pentru supraveghere)
- b) **“supravegherea organismelor dăunătoare”** un proces oficial care colectează și înregistrează date privind prezența organismelor dăunătoare ”
- c) **“monitorizare”** un proces oficial în curs de verificare a situațiilor fitosanitare
- d) **“operator profesionist”** înseamnă orice persoană, de drept public sau privat, implicată profesional și având răspundere juridică pentru una sau mai multe dintre activitățile următoare privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte:
 - plantare;
 - reproducere;
 - producție, inclusiv creșterea, multiplicarea și îngrijirea,
 - introducerea și circulația pe teritoriul Uniunii și în afara acestuia,
 - comercializarea;
 - depozitarea, colectarea, distribuția și prelucrarea.

5. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI ATRIBUȚII

Autoritatea Națională Fitosanitară în calitate de organizație națională de protecția plantelor (NPPO), elaborează și asigură implementarea programului de monitorizare prin oficiile fitosanitare, inclusiv inspectoratele de carantină fitosanitară vamală și Laboratorul Național Fitosanitar.

Oficiile fitosanitare:

- realizează inspecția fitosanitară la plantele gazdă vizate, în special în zonele cu risc și prelevează probe pe care le trimit Laboratorului Național Fitosanitar pentru analiză;
- transmit operatorului profesionist o copie după buletinul de analiză, indiferent dacă rezultatul este pozitiv sau negativ;
- informează în scris operatorul profesionist despre măsurile care trebuie aplicate în cazul depistării organismelor dăunătoare vizate (rezultat pozitiv);
- transmit biroului de protecția plantelor și carantină fitosanitară, toate informațiile necesare notificării focarului la Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile legale,
- inspectoratele de carantină fitosanitară vamală, realizează inspecția fitosanitară la plantele gazdă vizate, în punctele de intrare în țară și aplică măsurile corespunzătoare.

Biroul protecția plantelor și carantină fitosanitară:

- inițiază și participă la elaborarea programului de supraveghere;
- transmite oficiilor fitosanitare și Laboratorului Național Fitosanitar, programul de supraveghere și toate informațiile care vin în sprijinul implementării acestuia;
- coordonează implementarea programului de supraveghere;
- analizează informațiile primite de la oficiile fitosanitare în cazul depistării organismelor dăunătoare și notifică focarul în baza de date EUROPHYT focare;
- analizează informațiile trimise de oficiile fitosanitare și coordonează aplicarea măsurilor luate pentru eradicarea focarului.

Laboratorul Național Fitosanitar:

- participă la elaborarea programului de supraveghere;
- realizează analizele de laborator la probele prelevate de inspectorii fitosanitari și emit buletinele de analiză aferente.

Raportor național:

- centralizează datele transmise de către inspectorii fitosanitari;
- elaborează raportul anual pentru organismele vizate de programul de supraveghere și face propuneri de îmbunătățire a acestuia.

6. INFORMAȚII DESPRE ORGANISMELE DĂUNĂTOARE

6.1. Încadrare taxonomică:

→*Anoplophora chinensis*

Încadrare taxonomică: clasa Insecta, ordinul Coleoptera, familia Cerambycidae, subfamilia Lamiinae, genul *Anoplophora*, specia *chinensis*

Denumire populară: gândacul cu coarne lungi

→*Anoplophora glabripennis*

Încadrare taxonomică: clasa Insecta, ordinul Coleoptera, familia Cerambycidae, subfamilia Lamiinae, genul *Anoplophora*, specia *glabripennis*

Denumire populară: gândacul asiatic, gândacul asiatic cu coarne lungi.

6.2. Distribuție geografică:

Anoplophora chinensis

Asia: China, Japonia, Republica Coreea, Rusia (Orientul îndepărtat), Ucraina

America de Nord: Canada, SUA

UE: Croația (2007, 2015), Franța (2004, 2018), Elveția (2016) și Turcia (2014). Focare eradicate cu succes în Danemarca (2011-2015), Germania (2008–2017), Olanda (2008-2010) și interceptări suplimentare au fost raportate de la Guernsey (2008) și Marea Britanie (2005). În total, din 115 de cazuri raportate în Europa, 59 au fost interceptări și 56 infestări, dintre care 49 în Italia unde infestările sunt încă active în regiunile Lazio (Roma), Toscana (Prato și Pistoia) și Lombardia.

Anoplophora glabripennis

Asia: China, Republica Coreea, Liban (unde au fost depistate trei exemplare în 2015 și 2016).

America de Nord: detectat oficial în SUA în 1996 și de atunci a invadat mai multe state federale din est și din Canada unde se află în curs de eradicare.

OEPP: detectat în 35 de locații europene din nouă țări diferite fiind prezent (distribuție restricționată sau puține apariții) în Austria, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Muntenegru și Elveția. Aparițiile din Olanda și Marea Britanie au fost eradicate cu succes de la introducerea în 2010, respectiv 2012. S-au descoperit mai multe exemplare în Turcia, în 2014, în partea europeană a Istanbulului.

6.3. Simptome

→ Adulții după apariție, în perioada mai-septembrie, au nevoie de hrană pentru maturare și în timpul hrănirii pe plantele gazdă, rod creșterile anuale, pețiolii frunzelor și coaja ramurilor tinere (1-3 ani).

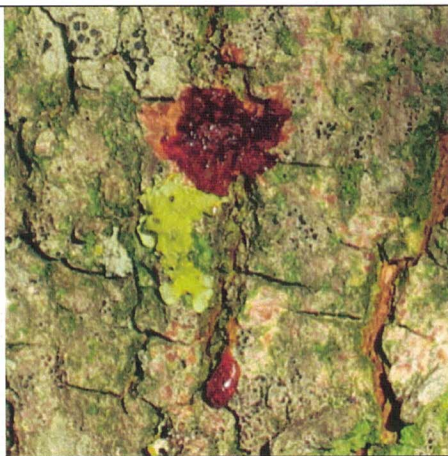
Orificiile de ieșire ale adulților din galerii sunt circulare, au diametrul de 10-15 mm și se observă la partea inferioară a trunchiului și pe rădăcinile aflate la suprafața solului sau sub nivelul acestuia, aflate chiar la câțiva metri depărtare de trunchi în cazul speciei *Anoplophora chinensis*, în timp ce la specia *Anoplophora glabripennis* sunt prezente în partea superioară a trunchiului copacilor și pe ramurile superioare.

Alte simptome produse de adulți:

- tăieturi în forma literei T, produse în coaja arborilor de către femele în momentul depunerii ouălor;
- scurgeri de sevă produse în urma ovipoziției, mai vizibile în primele săptămâni după depunerea ouălor și pe arborii cu coajă netedă, ulterior se usucă, își schimbă culoarea;
- veștejirea și decolorarea foliajului, deformarea scoarței copacilor și pomilor fructiferi.

→ Simptomele produse de larve constau în:

- galerii de până la 10 mm diametru și cu lungimea de câțiva cm sau tunele larvare care se pot găsi sub scoarță și în lemn, mai vizibile în lemnul procesat (ex. ambalaje) decât în trunchiul arborilor;
- dejecții larvare și rumeguș acumulat la intrarea în galerii, în zona de pornire a ramurilor din trunchi și la baza trunchiului;
- crăparea scoarței;
- în urma unui atac sever al larvelor copacul este slăbit și se poate usca.

Ce observăm?	Ce inspectăm?	Localizare simptome	Fotografii simptome
scurgeri de sevă din locurile de depunere ale pontei	-plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc	în principal în partea inferioară a trunchiului sau sub nivelul solului (<i>A. chinensis</i>) sau pe ramuri și trunchi în partea superioară (<i>A. glabripennis</i>)	
veștejirea sau pierderea foliajului	- plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc.	întreaga plantă	
uscarea părților aeriene sau a ramurilor	- plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc.	întreaga plantă	
decolorarea și deformarea scoarței	- plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc	în principal în partea inferioară a trunchiului sau sub nivelul solului (<i>A. chinensis</i>) sau pe ramuri și trunchi în partea superioară (<i>A. glabripennis</i>)	

rumeguș	plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai, în transporturi de marfă -ambalaje din lemn -lemn de foioase	în principal în partea inferioară a trunchiului sau sub nivelul solului (<i>A. chinensis</i>) sau pe ramuri și trunchi în partea superioară (<i>A. glabripennis</i>) nu se specifică nu se specifică	
galerii larvare și orificii de ieșire	- plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1cm, inclusiv bonsai, în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc -ambalaje din lemn -lemn de foioase	în principal în partea inferioară a trunchiului sau sub nivelul solului (<i>A. chinensis</i>) sau pe ramuri și trunchi în partea superioară (<i>A. glabripennis</i>) nu se specifică nu se specifică	
orificii circulare, cu diametrul de aproximativ 10-15 mm (produse de adulți la părăsirea galeriilor)	- plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai, în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc -ambalaje din lemn -lemn de foioase	în principal în partea inferioară a trunchiului sau sub nivelul solului (<i>A. chinensis</i>) sau pe ramuri și trunchi în partea superioară (<i>A. glabripennis</i>) nu se specifică nu se specifică	
rosături pe coaja ramurilor tinere	plante pentru plantare, cu diametrul mai mare de 1 cm, inclusiv bonsai, în transporturi de marfă -pepiniere, parcuri, centre de comercializare etc	în coroana arborilor și a pomilor fructiferi gazdă	

Tabel 1. Sistematizarea simptomelor produse de *Anoplophora chinensis* și *A. Glabripennis*

6.4. Plante gazdă

Speciile din cadrul genului *Anoplophora* sunt extrem de polifage atacând o gamă largă de arbori și arbuști fructiferi, forestieri și ornamentali.

Decizia de punere în aplicare nr. 138/2012 definește plantele gazdă pentru *Anoplophora chinensis* ca fiind plante cu tulpina sau coletul, de minim 1 cm diametru, cuprinzând următoarele specii și genuri: *Acer* spp., *Aesculus hippocastanum*, *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Citrus* spp., *Cornus* spp., *Corylus* spp., *Cotoneaster* spp., *Crataegus* spp., *Fagus* spp., *Lagerstroemia* spp., *Malus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus laurocerasus*, *Pyrus* spp., *Rosa* spp., *Salix* spp. și *Ulmus* spp.

Prin Decizia Comisiei nr. 893/2015 în cazul *Anoplophora glabripennis* sunt vizate plante destinate plantării, cu tulpina sau coletul, de minim 1 cm în diametru, cu excepția semințelor din speciile: *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Albizia* spp., *Alnus* spp., *Betula* spp., *Buddleja* spp., *Carpinus* spp., *Celtis* spp., *Cercidiphyllum* spp., *Corylus* spp., *Elaeagnus* spp., *Fagus* spp., *Fraxinus* spp., *Hibiscus* spp., *Koelreuteria* spp., *Malus* spp., *Melia* spp., *Morus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus* spp., *Pyrus* spp., *Quercus rubra*, *Robinia* spp., *Salix* spp., *Sophora* spp., *Sorbus* spp., *Tilia* spp., *Ulmus* spp.

Conform datelor furnizate de EFSA, în Europa, genurile cu cel mai mare risc sunt: *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Betula* spp., *Populus* spp., *Salix* spp. și *Ulmus* spp. (*Anoplophora glabripennis*) și *Acer* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Fagus* spp., *Platanus* spp. (*Anoplophora chinensis*).

6.5. Căi de pătrundere. Locuri cu risc

Căile de pătrundere cu risc sunt:

- plante gazdă cu tulpina sau diametrul la colet > 1 cm;
- produse din lemn al speciilor gazdă cu scoarță atașată, incluzând lemn, ambalaj, lemn de foc, așchii, origine din țările infestate.

Locuri cu risc:

- Pepiniere silvice și dendrologice ;
- Parcuri și grădini ;
- Arii forestiere aflate în apropierea zonelor cu risc (depozite, zona porturilor, aeroporturilor, cale ferată etc.);
- Centre de expediție a plantelor specificate (inclusiv bonsai proveniți din import);
- Puncte unde se importă/circulă plantele gazdă specificate (inclusiv ambalaje și lemn de foc, cipsuri din lemn cu diametrul mai mare de 2,5 cm);

Prezentăm mai jos câteva exemple de activități, locuri și zone cu risc:

Activități cu risc	Locuri cu risc	Zone cu risc
Import, comerț, depozitare plante gazdă specificate, inclusiv bonsai	Locuri unde plantele introduse sunt depozitate, comercializate (ex. pepiniere, centre comerciale)	Zonele din jurul pepinierei și centrelor comerciale (ex. parcuri, dar și zone forestiere din vecinătatea zonelor industriale)

Import, depozitare și comercializare ambalaje din lemn, cum ar fi ambalajele pentru transport de marmură, gresie, echipamente etc	Locuri unde produsele/ mărfurile asociate cu ambalaje din lemn sunt depozitate, comercializate	Zonele din vecinătatea locurilor unde produsele/ mărfurile asociate cu ambalaje din lemn sunt depozitate sau comercializate
---	--	---

Notă!

Fiecare oficiu fitosanitar va identifica locațiile cu risc de pe teritoriul lor, pe baza criteriilor și exemplelor specificate.

7. METODE DE EXAMINARE

7.1 Examinare vizuală

Inspecția se desfășoară atât la producția internă, circulația intracomunitară cât și la import.

Pentru recunoșterea organismelor dăunătoare și a simptomelor produse de către acestea se utilizează fișele fitosanitare aferente programului de supraveghere.

Inspecțiile vizuale ale transporturilor și culturilor pot da o impresie generală a stării fitosanitare ale acestora și trebuie să se concentreze pe depistarea:

- prezenței stadiilor mobile ale insectei;
- orificiilor caracteristice;
- rumegușului de la baza trunchiului, ramurilor, în ghivece;
- galeriilor larvare (îndepărtarea scoarței crește șansa de a depista insectele)

7.1.1. Inspecția producției interne

Examinarea vizuală este elementul cheie pentru detectarea celor două organisme: *Anoplophora chinensis*, respectiv *Anoplophora glabripennis* și presupune depistarea simptomelor în arborii sau pomi afectați, precum și observarea apariției larvelor și adulților în zonele cu risc. La plantele pentru plantare se verifică vitalitatea plantelor și se examinează tulpina și rădăcina acestora.

Precizăm că pentru specia *A. chinensis* este caracteristică prezența orificiilor la baza trunchiului, la colet și pe rădăcinile de la suprafața solului aflate chiar la câțiva metri depărtare de trunchi, în timp ce specia *A. glabripennis* este prezentă în partea superioară a trunchiului copacilor și pe ramurile superioare. Rumegușul existent la baza trunchiului este un semn suplimentar al prezenței dăunătorilor în copaci.

7.1.2 Inspecția în cazul circulației intracomunitare

Examinările vizuale se efectuează la plantele gazdă specificate, inclusiv bonsai și lemnul specificat, pe parcursul întregului an, cu preponderență din țările în care dăunătorii sunt cunoscuți să apară.

7.1.3 Inspecția în cazul importului

Toate transporturile de plante gazdă și lemn, care provin din țări terțe cu risc, sunt inspectate vizual la punctul de intrare în România, pe parcursul întregului an. Se va controla lemnul, cu excepția celui de conifere (Coniferales), care prezintă orificii produse de insecte cu diametrul mai mare de 10-15 mm, sub formă de: lăzi de ambalaj, cutii, coșuri, butoiașe și ambalaje similare, paleți, boxpaleți și alte platforme de încărcare, suporturi de paleți, utilizat sau nu în transportul obiectelor de orice fel ori lemn utilizat pentru a fixa sau susține marfa, inclusiv lemnul care nu și-a păstrat suprafața rotundă naturală

Indiferent de modul de examinare inspecția trebuie realizată astfel încât să nu existe risc de răspândire a adulților în cazul unei infestări a transportului. Inspecția se realizează la toate suprafețele vizibile, inclusiv podeaua și pereții containerelor sau depozitelor și dacă este necesar marfa trebuie descărcată pentru examinare.

7.2 Eșantionare distructivă

Inspecțiile nu trebuie să fie exclusiv vizuale având în vedere că larvele pot fi ascunse în lemn, inclusiv în ambalaje sau tulpina plantelor. În acest caz eșantionarea distructivă trebuie să fie parte a procesului de inspecție, în special pentru plantele destinate plantării, inclusiv bonsai. Pentru materialele de ambalare lemnoase, se poate face decojirea scoarței pentru a pune în evidență prezența insectelor.

Eșantionarea distructivă este o metodă comună pentru depistarea infestării cu *Anoplophora* în special la plantele pentru plantare, dar poate fi utilizată și în cazul unor simptome evidente în arbori/pomi fructiferi.

Fig. 1. Mod de eșantionare distructivă la plantele pentru plantare

Eșantionarea distructivă a plantelor pentru plantare constă în tăierea transversală a trunchiului, rădăcinilor sau ramurilor principale, cu diametrul mai mare de 10 mm, în bucăți de aproximativ 2,5 cm, care se despică longitudinal pe toată lungimea, pentru verificarea prezenței insectelor sau a galeriilor. Deoarece *A. chinensis* este localizată în partea inferioară a plantelor, eșantionarea se face cu preponderență la lemnul de la nivelul solului sau de sub acesta.

Pentru arbori cu tulpini mai groase, se decojește scoarța, se taie transversal bucăți de aproximativ 10-15 cm care se despică longitudinal în vederea depistării insectelor.

Eșantionarea distructivă se aplică la producția internă, dar și la circulația intracomunitară și import, la plantele/produsele vegetale originare din țările în care dăunătorii sunt cunoscuți să apară.

8. PRELEVAREA, AMBALAREA ȘI EXPEDIEREA PROBELOR

8.1. Perioada de prelevare

Pentru producția internă sondajele trebuie efectuate de două ori pe an:

- în perioada mai-septembrie când plantele gazdă sunt în vegetație și adulții se hrănesc activ;
- în intervalul octombrie-martie când simptomele pot fi detectate mai ușor pe trunchiuri și ramuri deoarece arborii sunt în repaus vegetativ și sunt lipsiți de frunze.

Pe tot parcursul anului pentru toate transporturile și locurile identificate cu risc, respectiv din plantele gazdă vizate originare din țările infestate unde organismele dăunătoare au fost depistate, de către inspectorii fitosanitari la punctele de trecere a frontierei sau în teritoriu.

8.2. Prelevarea probelor

Plantele din speciile gazdă importate sau care circulă în Uniune sunt inspectate minuțios la punctul de intrare în România sau în locurile cu risc identificate la nivelul fiecărui OF. Prelevarea probelor prin metoda distructivă specifică se face pentru fiecare lot, în special, în rădăcinile și tulpinile plantelor. Mărimea probei trebuie să permită depistarea unui nivel de infestare de cel puțin 1% cu un nivel de încredere de 99%. Prelevarea de probe prin metoda distructivă trebuie să se realizeze la nivelul stabilit în tabelul de mai jos:

Numărul de plante din lot	Nivelul prelevării de probe prin metoda distructivă (numărul de plante care trebuie tăiate)
1-4500	10% din mărimea lotului
>4500	450

Fiecare inspecție va fi consemnată de către inspectorii OF în fișa de inspecție (fișa de inspecție supraveghere, fișa de inspecție pașaport fitosanitar sau procesul verbal pentru eliberarea pașaportului fitosanitar).

La import se completează rezultatele inspecției fitosanitare de către inspectorii de la posturile de control la frontieră în TRACES (CHED-PP), la punctul II 2.1. sau în caz de suspiciune se bifează în câmpul II.6 căsuța suspiciune, se transmit probele la LNF și se bifează Rezultate în așteptare, în CHED-PP.

8.3. Ambalarea și expedierea probelor

Probele constau în insecte suspecte, aflate în stadiile de larve, pupe și adulți, colectate direct. Adulții se transmit în alcool 70% sau în stare uscată, în recipiente care să asigure etanșeitatea și păstrarea integrității specimenelor. Larvele și pupele se colectează în recipiente, separat pentru fiecare locație sau arbore/pom fructifer. După ce sunt omorâte prin cufundare în apă fiartă, se lasă la răcit și apoi se transferă în alcool etilic 70%. Dacă această operație nu se face la locul de colectare se transferă materialul biologic colectat, bine ambalat astfel încât să nu existe risc de răspândire, cât mai repede la sediul OF pentru pregătirea corespunzătoare și ulterior la LNF în vederea identificării.

Probele prelevate pentru teste de laborator se ambalează în recipiente durabile, închise ermetic, pentru a preveni pierderea lichidului, se etichetează, astfel încât să permită identificarea cu certitudine a probei și asigurarea trasabilității. Ambalarea, marcarea și etichetarea se realizează în prezența proprietarului/reprezentantului firmei, dacă este posibil. Probele prelevate se trimit pentru analiză în cel mai scurt timp posibil.

Atenție!

Nu amestecați insectele din locuri diferite sau copaci/pomi fructiferi gazdă diferiți.

9. ANALIZA PROBELOR

9.1. Metode de analiză utilizate

Laboratorul Național Fitosanitar este desemnat pentru analiza probelor prelevate de inspectorii fitosanitari, în cadrul programului de supraveghere.

În unitatea tehnică entomologie identificarea celor două specii se face pe baza caracterelor morfologice ale adulților. Larvele pot fi identificate morfologic la nivel de specie, doar dacă sunt în ultimul stadiu de dezvoltare.

9.2. Tratarea probelor în laborator

În laborator probele sunt analizate în funcție de protocolul de lucru.

10. STRATEGIA DE COMUNICARE A INFORMATIILOR

10.1. Transmiterea informațiilor din teritoriu

Toate inspecțiile vor fi înregistrate pe o fișă de inspecție, iar în cazul prelevării probelor suspecte se înregistrează cel puțin următoarele informații:

- locul inspectat (ex. magazin de comercializare plante, pepinieră);
- data inspecției;
- data prelevării probelor;
- numele și funcția în cadrul OF;
- coordonatele GPS ale plantelor gazdă;
- plantele gazdă și soiurile inspectate;
- perioada capturării exemplarelor;
- rezultatul pozitiv sau negativ al exemplarelor suspecte colectate.

La sfârșitul anului, pe baza fișelor de inspecție fiecare oficiu fitosanitar și post de control la frontieră va întocmi fișele de evaluare a rezultatelor, conform anexei nr. 1, care se transmise

raportorului național dna Iulia Rădulescu, din cadrul Laboratorului Național Fitosanitar (e-mail iulia.radulescu@anfd.ro) până la data de 10 februarie a anului următor în vederea centralizării și întocmirii raportului național.

Nota!

Pentru completarea rubricilor din anexă se vor utiliza instrucțiunile din regulamentul (UE) nr. 1231/2020.

10. 2. Transmiterea informațiilor către operatorii profesioniști/persoane fizice

Inspectorii fitosanitari informează operatorii profesioniști și persoanele fizice cu privire la obligativitatea respectării legislației fitosanitare (naționale, comunitare), a exigențelor impuse de aceasta, în scopul asigurării protecției teritoriului împotriva introducerii și răspândirii organismelor dăunătoare plantelor.

Buletinul de analiză eliberat de LNF reprezintă actul oficial pe baza căruia inspectorul fitosanitar va stabili măsurile ce trebuie aplicate. Acesta va fi transmis beneficiarului, iar în cazul unui rezultat pozitiv se va transmite o copie și Direcției Fitosanitare.

11. REVIZUIREA PROGRAMULUI DE SUPRAVEGHERE

Se realizează ori de câte ori se modifică legislația sau din alte motive justificative.

12. CAMPANII DE INFORMARE

- inspectorii fitosanitari din cadrul oficiilor fitosanitare județene, vor furniza informații despre *Anoplophora chinensis* și *Anoplophora glabripennis* tuturor operatorilor profesioniști și persoanelor fizice vizate, care sunt implicate în plantarea, comerțul sau depozitarea speciilor de plante gazdă specificate, importate sau care circulă pe teritoriul UE, astfel încât să se asigure detecția timpurie și eradicarea promptă a dăunătorilor.
- informarea poate viza și alte categorii de persoane, cum ar fi: entomologi amatori, companii specializate în îndepărtarea copacilor afectați, elevi, studenți;
- programul de supraveghere, inclusiv fișele fitosanitare vor fi postate pe pagina web a Autorității Naționale Fitosanitare (<https://www.anfd.ro>).

13. ANEXE

Anexa nr. 1-Fișa de raportare a rezultatelor supravegherii *Anoplophora chinensis* și *A. glabripennis*

Instrucțiuni privind completarea modelului (conform Reg. UE 1231/2020, pct. 1.2)

Pentru coloana 2: A se indica amplasamente geografice unde a avut loc ancheta, utilizând de preferință nivelurile NUTS inferioare disponibile. În cazul organismelor dăunătoare raportate pentru fiecare grup, este posibilă agregarea datelor pentru toate organismele dăunătoare din grupul respectiv pe un singur rând. În cazul organismelor dăunătoare care nu sunt raportate pe grupuri, este posibilă agregarea datelor pe un singur rând pentru fiecare organism dăunător. De asemenea, este posibilă utilizarea unui număr egal cu numărul de amplasamente raportate, dacă este cazul.

1

2

3

PRO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 28.8.2020

Pentru coloanele 5, 6 și 7: Optional sau, dacă este cazul, în conformitate cu cerințe legale specifice pentru ancheta privind organismele dăunătoare.

Pentru coloana 4: A se indica zonele de risc identificate pe baza biologiei dăunătorului (dăunătorilor), a prezenței plantelor gazdă, a condițiilor ecoclimatice și a amplasamentelor de risc.

Pentru coloana 5: Indicați suprafața totală acoperită de populația-întă (în hectare) în statul membru.

Pentru coloana 6: A se indica proporția zonei care a făcut obiectul anchetei, acoperită de populația-întă (zona care a făcut obiectul anchetei/zona populației-întă) exprimată în procente.

Pentru coloana 7: A se indica plantele, materialul de ambalat, lemnul, altele, specificând cazul respectiv. Rezultatele trebuie

furnizate utilizând rânduri diferite numai atunci când cerința legală specifică pentru ancheta privind organismele dăunătoare precizează lista mărfurilor care trebuie să facă obiectul anchetei.

Pentru coloana 8: A se indica lista speciilor/genurilor de plante care au făcut obiectul anchetei. A se utiliza un singur rând pentru fiecare specie/gen de plante numai atunci când cerința legală specifică pentru ancheta privind organismele dăunătoare o impune.

Pentru coloana 9: A se indica lunile anului în care au fost efectuate anchetele. În cazul organismelor dăunătoare raportate pe grupuri, este posibilă agregarea datelor pentru toate organismele dăunătoare din grupul respectiv pe un singur rând. În cazul organismelor dăunătoare care nu sunt raportate pe grupuri, este posibilă agregarea datelor pe un singur rând pentru fiecare organism dăunător.

Pentru coloana 10: A se indica detaliile anchetei, ținând seama de cerințele legale specifice pe care ancheta privind organismele dăunătoare le impune pentru fiecare organism dăunător. A se menționa N/A atunci când informațiile dintr-o anumită coloană nu se aplică. Cu excepția numărului de examinare vizuale, care pot fi raportate pe grupuri, toate celelalte date trebuie furnizate pentru fiecare organism dăunător, exceptând cazul în care în coloana 13 („Observații”) este inclusă o justificare pentru raportarea pe grupuri. Atunci când cerințele legale specifice pentru ancheta privind organismele dăunătoare o impun, a se utiliza rânduri diferite (de exemplu, pentru a raporta diferite tipuri de teste și numărul acestora).

Pentru coloana 11: A se indica numărul de rezultate pozitive pentru fiecare organism dăunător. Acest număr poate fi diferit de numărul de focare atunci când mai multe rezultate pozitive sunt incluse într-o singură notificare privind focarele.

Pentru coloana 12: A se indica notificările privind focarele din anul în care a avut loc ancheta.

Pentru coloana 13: A se include orice alte informații care sunt considerate relevante și, dacă este cazul, informații privind rezultatele anchetelor referitoare la plantele asimptomatice, cu constatări pozitive.

